

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

دانشکده علوم

پایان نامه کارشناسی ارشد

ریاضی محض (گرایش جبر)

موضوع:

زیرمدول های اول از مدول های آرتینی

نگارش:

محمد سالاری

استاد راهنما:

دکتر محمد جواد نیک مهر

اردیبهشت ۱۳۹۱

اظهار نامه دانشجو

موضوع پایان نامه: درباره ی زیرمدول های اول مدول های آرتینی

استاد راهنما: دکتر محمد جواد نیک مهر

نام دانشجو: محمد سالاری

شماره دانشجویی: ۸۸۰۴۱۹۴

اینجانب محمد سالاری دانشجوی کارشناسی ارشد ریاضی محض گرایش جبر دانشکده علوم دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی گواهی می‌نمایم که تحقیقات ارائه شده در این پایان‌نامه توسط شخص اینجانب انجام شده و صحت و اصالت مطالب نگارش شده مورد تأیید می‌باشد و در مورد استفاده از کار دیگر محققان به مرجع مورد استفاده اشاره شده است. همچنین گواهی می‌نمایم که مطالب مندرج در پایان‌نامه تاکنون برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب یا فرد دیگر در هیچ جا ارائه نشده است و در تدوین متن پایان‌نامه آئین‌نامه مصوب دانشگاه را به طور کامل رعایت کرده‌ام.

امضاء دانشجو:

تاریخ:

فرم حق طبع و نشر و مالکیت نتایج

۱- حق چاپ و تکثیر این پایان‌نامه متعلق به نویسنده آن می‌باشد. هرگونه کپی برداری به صورت کل پایان‌نامه یا بخشی از آن تنها با موافقت نویسنده یا کتابخانه دانشکده علوم پایه دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی مجاز است.

۲- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی می‌باشد و بدون اجازه کتبی دانشگاه به شخص ثالث قابل واگذاری نیست.

همچنین استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان‌نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی‌باشد.

چکیده

در این پایان نامه ابتدا زیرمدول های اول و زیرمدول های اول ضعیف از مدول های آرتینی را دسته بندی می کنیم. سپس بعضی نتایج ارزشمند روی مدول های اول را تعمیم می دهیم.

کلمات کلیدی : مدول های ثانویه، بعد مدول ها، مدول های ضربی، زیر مدول های اول، بعد کاهش یافته ی مدول ها، زیر مدول های اول ضعیف.

فهرست مندرجات

۱	مقدمه
۳	۱ پیش نیازها
۳	۱.۱ حلقه
۱۷	۲.۱ مدول
۲۹	۲ مدول های ضربی
۲۹	۱.۲ معرفی مدول های ضربی
۳۴	۲.۲ بعضی ویژگی های مدول های ضربی
۳۹	۳.۲ زیر مدول های اول از مدول های ضربی

مقدمه

زیر مدول های اول به عنوان تعمیمی از مفهوم ایده آل های اول به مدول ها مطرح شده اند و تحقیقاتی در این زمینه از سال ۱۹۸۴ توسط ت. پ. لو^۱ با ارائه ی مقاله ی زیرمدول های اول از مدول ها آغاز شد. بعد از آن ریاضیدانان متعددی به این شاخه از جبر علاقه مند شده و مقالات زیادی در این زمینه به چاپ رسیده است. در این پایان نامه سعی شده مباحث اساسی در زیرمدول های اول، انواع آن و ارتباط آن ها با هم دیگر آورده شود.

این پایان نامه شامل چهار فصل بوده و در سرتاسر آن حلقه ها جابه جایی و یک دار و مدول ها یکال می باشند.

در فصل اول مختصری از تعاریف و مفاهیم کلیدی از حلقه و مدول و قضا یای مربوطه را که برای فصل های بعدی ضروری هستند ارائه می کنیم. برای تهیه ی مطالب فصل اول از مراجع [۱۰, ۱۴, ۱۸, ۲۰, ۲۱] استفاده شده است.

در فصل دوم، ابتدا مدول های ضربی را معرفی کرده و پاره ای از خصوصیات مهم آن ها را مطالعه خواهیم کرد. مدول های ضربی رده ی بسیار با اهمیتی در نظریه ی مدول ها بوده که دارای خصوصیات زیبایی می باشند. سپس شکل همه ی زیر مدول های اول و بیشین از یک R -مدول ضربی را بر حسب ایده آل های اول و بیشین حلقه ی R ، کاملاً مشخص می کنیم و نتیجه ی ۴.۲.۲ که مدول های ضربی آرتینی دوری هستند اثبات می شود. هم چنین زیر مدول های اول از مدول های

ضربی وفادار مورد بررسی قرار می گیرد. برای تهیه ی مطالب فصل دوم از مرجع [۱۲] استفاده شده است.

در فصل سوم زیر مدول های چگال را معرفی کرده و قضیه ی ۱.۱.۳ اثبات می شود که هر مدول شبه انژکتیو یک π -مدول است، هم چنین رابطه ی بین مدول اول و دامنه ی ددکیند^۲ طی قضیه ی ۲.۲.۳ بررسی می شود. برای تهیه ی مطالب فصل سوم از مرجع [۲۲] استفاده شده است.

در فصل چهارم انواع زیر مدول ها و رابطه ی بین آن ها مورد بحث قرار داده می شود و گزاره هایی در این رابطه اثبات می شود. سپس قضیه ی اجتناب از ایده آل های اول به زیر مدول های اول تعمیم داده می شود. زیر مدول های اول را برای مدول های آرتینی مورد بحث قرار می دهیم. سپس مدول های زنجیری را معرفی کرده و مبحث بعد و بعد کاهش یافته ی مدول ها را بیان می کنیم. هم چنین تعمیمی از گزاره های ۱.۳.۲ و ۲.۳.۲ را بیان می کنیم. برای تهیه ی مطالب فصل چهارم از مراجع [۱۱, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۹] استفاده شده است.

فصل ۱

پیش نیازها

در این فصل تعاریف و مفاهیم مقدماتی از حلقه و مدول و انواع آن ها را بیان کرده هم چنین از قضایای مورد نیاز در فصل های بعد را ذکر می کنیم.

۱.۱ حلقه

تعریف ۱.۱.۱ عمل دوتایی بر مجموعه ای چون S ، تابعی است از حاصل ضرب دکارتی $S \times S$ به S . اگر $*$ عملی دوتایی بر S باشد، آن گاه برای تمام زوج های مرتب $s_1, s_2 \in S$ مقدار $s_1 * s_2$ به طور یگانه تعریف می شود و متعلق به S است.

تعریف ۲.۱.۱ فرض کنید R مجموعه ای دلخواه باشد، که بر آن دو عمل دوتایی موسوم به جمع و ضرب تعریف شده است و آن ها به ترتیب با $+$ و \cdot نمایانده شوند. در این صورت R یک حلقه نسبت به این اعمال نامیده می شود هرگاه ویژگی های زیر برقرار باشند.

(۱) قوانین انجمنی: برای هر $r_1, r_2, r_3 \in R$

$$r_1 + (r_2 + r_3) = (r_1 + r_2) + r_3, r_1 \cdot (r_2 \cdot r_3) = (r_1 \cdot r_2) \cdot r_3.$$

(۲) قانون جابه جایی (برای جمع): برای هر $r_1, r_2 \in R$

$$r_1 + r_2 = r_2 + r_1.$$

(۳) قوانین پخششی: برای هر $r_1, r_2, r_3 \in R$

$$r_1 \cdot (r_2 + r_3) = r_1 \cdot r_2 + r_1 \cdot r_3, (r_1 + r_2) \cdot r_3 = r_1 \cdot r_3 + r_2 \cdot r_3.$$

(۴) اعضای همانی: مجموعه R حاوی اعضای 0 و 1 (نه لزوماً متمایز) است که به ترتیب صفر عضو

همانی جمعی و یک عضو همانی ضربی نامیده می شوند، به قسمی که برای هر $r \in R$

$$r + 0 = r, 0 + r = r$$

و

$$r \cdot 1 = r, 1 \cdot r = r.$$

(۵) وارون های جمعی: برای هر $r \in R$ ، معادلات

$$r + x = 0, x + r = 0$$

دارای جوابی چون x در R اند که وارون جمعی r نامیده شده و با $-r$ نمایش داده می شود.

می توان تعریف حلقه ی R را مختصراً این چنین بیان کرد که R تحت جمع گروهی آبدلی است، و دارای ضربی است که در قوانین انجمنی و پخششی صدق می کند. علاوه بر این فرض می شود که R دارای عضو همانی ضربی است. توجه مابا این که هر حلقه یک گروه آبدلی تحت جمع است به منزله برقراری قانون حذف برای جمع، یگانگی عضو همانی جمعی و وجود وارون جمعی برای هر عضو است.

سایر ویژگی های مندرج در فهرست زیر را می توان به سادگی تحقیق کرد.

فرض کنید R حلقه ای باشد که $r_1, r_2, r_3 \in R$.

(الف) اگر $r_1 + r_2 = r_1 + r_3$ ، آن گاه $r_2 = r_3$.

(ب) اگر $r_1 + r_2 = 0$ ، آن گاه $r_2 = -r_1$.

(ج) اگر $r_1 + r_2 = r_1$ ، آن گاه $r_2 = 0$.

(د) برای هر $r \in R$ داریم $r \cdot 0 = 0$.

(ه) برای هر $r \in R$ داریم $r \cdot (-1) = -r$.

(و) برای هر $r \in R$ داریم $-(-r) = r$.

(ز) برای هر $r_1, r_2 \in R$ داریم $(-r_1) \cdot (-r_2) = r_1 r_2$.

هر حلقه تنه‌ای یک عضو همانی ضربی دارد. زیرا اگر $1 \in R$ و $1' \in R$ و هر دو در تعریف عضو همانی ضربی

صدق کنند، آن گاه $1' = 1$ زیرا $1 \cdot 1' = 1$ و $1 \cdot 1' = 1$ زیرا $1'$ یک عضو همانی

است. در نتیجه $1 = 1 \cdot 1' = 1'$ ، که نشان می دهد 1 یگانه عضوی است که در تعریف صدق می کند.

مجموعه های متنوعی از اعداد ابتدایی ترین مثال های حلقه ها را فراهم می سازند. در این مجموعه ها

عمل ضرب جابه جایی است. مجموعه ای \mathbb{Z} از اعداد صحیح باید اولین مثال یک حلقه باشد. در این

حلقه ما ویژگی اضافی این که اگر $z_1 \neq 0$ و $z_2 \neq 0$ آن گاه $z_1 z_2 \neq 0$ را داریم. مجموعه ای \mathbb{Q} از اعداد گویا،

مجموعه ای \mathbb{R} از اعداد حقیقی، و مجموعه ای \mathbb{C} از اعداد مختلط نیز تشکیل حلقه می دهند و در هر یک از این

حلقه ها هر عضو ناصفر دارای وارون ضربی است.

تعریف ۳.۱.۱ فرض کنید R یک حلقه باشد.

(الف) حلقه ای R جابه جایی نامیده می شود هر گاه $r_1 r_2 = r_2 r_1$ برای هر $r_1, r_2 \in R$.

(ب) حلقه ای R دامنه ای صحیح خوانده می شود هر گاه R جابه جایی باشد، $1 \neq 0$ و $r_1 r_2 = 0$ ایجاب

نماید $r_1 = 0$ یا $r_2 = 0$ برای هر $r_1, r_2 \in R$.

(ج) حلقه‌ی R میدان نامیده می‌شود هرگاه R دامنه‌ی صحیحی باشد که در آن برای هر عضو $r \in R$ عضو $r^{-1} \in R$ وجود داشته باشد به قسمی که $r \cdot r^{-1} = 1$.

برطبق تعریف فوق، \mathbb{Z} یک دامنه‌ی صحیح است، اما یک میدان نیست. مجموعه‌های \mathbb{Q} ، \mathbb{R} و \mathbb{C} میدان هستند زیرا در هر مجموعه وارون هر عضو ناصفر مجدداً در آن مجموعه است. حلقه‌ی $F[x]$ از چند جمله‌ای‌ها با ضرایب در یک میدان F مثال دیگری از یک دامنه‌ی صحیح است که میدان نمی‌باشد.

اگر قانون حذف برای ضرب در حلقه‌ای جابه‌جایی چون R برقرار باشد، آن گاه $r_1 r_2 = 0$ برای هر دو عضو $r_1, r_2 \in R$ ایجاب می‌کند $r_1 = 0$ یا $r_2 = 0$. برعکس چنان‌چه این شرط برقرار باشد و $r_1 r_2 = r_1 r_3$ آن گاه $r_1(r_2 - r_3) = 0$. لذا اگر $r_1 \neq 0$ آن گاه $r_2 - r_3 = 0$ و $r_2 = r_3$. بنابراین در یک حلقه‌ی R که $1 \neq 0$ قانون حذف برای ضرب معتبر است اگر و تنها اگر R یک دامنه‌ی صحیح باشد. ملاحظه می‌شود که هر میدان دامنه‌ای صحیح است زیرا وجود وارون‌های ضربی برای اعضای ناصفر موجب برقراری قانون حذف است.

تعریف ۴.۱.۱ فرض کنید R حلقه و S زیر مجموعه‌ای نا تهی از R باشد. در این صورت S زیر حلقه‌ی R است اگر تحدید عمل جمع و ضرب R به S به ترتیب عمل جمع و ضرب روی S به وجود آورد و به علاوه S ، با این عمل جمع و ضرب حلقه باشد.

فرض کنید R حلقه باشد. در این صورت $\{0\}$ و R زیر حلقه‌های بدیهی R نام دارند. زیر حلقه‌ای از R مثل S را سره می‌گوییم اگر $S \neq R$.

تعریف ۵.۱.۱ فرض کنید R و S دو حلقه باشند.

(الف) تابع $f: R \rightarrow S$ را هم‌ریختی حلقه‌ای گویند هرگاه برای هر $r_1, r_2 \in R$:

$$f(r_1 + r_2) = f(r_1) + f(r_2) \quad (۱)$$

$$f(r_1 r_2) = f(r_1) f(r_2) \quad (۲)$$

$$f(1_R) = f(1_S) \quad (۳)$$

(ب) همریختی حلقه ای f تکریختی است هرگاه یک به یک باشد.

(ج) همریختی حلقه ای f بروریختی است هرگاه پوشا باشد.

(د) همریختی حلقه ای f یکریختی است هرگاه یک به یک و پوشا باشد.

اگر یک یکریختی از R به S موجود باشد، آن گاه R با S به عنوان حلقه یکرخت است.

فرض کنید R و R' دو حلقه و $f: R \rightarrow R'$ همریختی حلقه ای باشند. در این صورت به ازای زیر

حلقه ای مثل S از R' ، تصویر S تحت f ، یعنی

$$f(S) = \{f(s) | s \in S\}$$

را در نظر می گیریم به راحتی می توانیم نشان دهیم که $f(S)$ زیر حلقه ای از R' است در حالت

خاص، زیر حلقه ی $f(R)$ از R' را با $Im f$ نشان می دهیم و تصویر f نامیده می شود.

فرض کنید R و R' دو حلقه و $f: R \rightarrow R'$ همریختی حلقه ای باشند. در این صورت به ازای زیر

حلقه ای مثل S' از R' تصویر معکوس S' تحت f ، یعنی

$$f^{-1}(S') = \{r \in R | f(r) \in S'\}$$

را در نظر می گیریم به راحتی می توانیم نشان دهیم که $f^{-1}(S')$ زیر حلقه ای از R است در حالت

خاص، زیر حلقه ی $f^{-1}(\{0\})$ از R را با $Ker f$ نشان می دهیم و هسته ی f نامیده می شود.

تعریف ۶.۱.۱ فرض کنید R یک حلقه باشد. یک زیرمجموعه ی ناتهی I از R یک ایده آل R

خوانده می شود هرگاه

$$(۱) \text{ برای هر } i_1, i_2 \in I, i_1 + i_2 \in I.$$

$$(۲) \text{ برای هر } i \in I \text{ و هر } r \in R, ri \in I.$$

برای هر حلقه ی R واضح است که مجموعه ی $\{0\} = (0)$ یک ایده آل است که ما از آن به عنوان

ایده آل بدیهی یاد خواهیم کرد. هم چنین بدیهی است که مجموعه ی R خود یک ایده آل است.

فرض کنید $(I_\lambda)_{\lambda \in \Lambda}$ گردایه ای غیر تهی از ایده آل های R باشد. از تعریف ایده آل روشن است که $\bigcap_{\lambda \in \Lambda} I_\lambda$ ایده آلی از R است.

تعریف ۷.۱.۱ فرض کنید $H \subseteq R$. ایده آل تولید شده توسط H را که با (H) نشان می دهند عبارت است از اشتراک تمام ایده آل های R که شامل H هستند.

تعریف ۸.۱.۱ فرض کنید I و J ایده آل هایی از حلقه R باشند.

(الف) حاصل ضرب IJ ایده آل تولید شده توسط مجموعه $\{ij \mid i \in I, j \in J\}$ می باشد.

(ب) حاصل جمع $I + J$ ایده آل تولید شده توسط مجموعه $\{i + j \mid i \in I, j \in J\}$ می باشد.

(ج) ایده آل $(I : J) = \{r \in R \mid rJ \subseteq I\}$ ایده آل خارج قسمت خوانده می شود.

گزاره ۱.۱.۱ فرض کنید R حلقه ای جابه جایی و $H \subseteq R$ $H \neq \emptyset$ باشد، آن گاه

$$(H) = \left\{ \sum_{i=1}^n r_i h_i : n \in \mathbb{N}, r_1, \dots, r_n \in R, h_1, \dots, h_n \in H \right\}$$

هم چنین $(\emptyset) = \{0\}$ ایده آل صفر از R است.

برهان : (گزاره ۱.۱.۲ از [۲۱] ملاحظه شود). □

لم ۱.۱.۱ فرض کنید R و S حلقه های جابه جایی و $f : R \rightarrow S$ هم ریختی حلقه ای باشد، در

این صورت هسته f ایده آلی از R است.

برهان : (لم ۱.۲ از [۲۱] ملاحظه شود). □

لم ۲.۱.۱ فرض کنید R و S حلقه های جابه جایی و $f : R \rightarrow S$ هم ریختی حلقه ای باشد

$\text{Ker } f = \{0_R\}$ اگر و تنها اگر f یک به یک باشد.

برهان : (لم ۲.۲ از [۲۱] ملاحظه شود). □

لم ۳.۱.۱ فرض کنید R و S حلقه های جابه جایی و $f: R \rightarrow S$ همریختی حلقه ای و J ایده آلی از S باشد در این صورت $f^{-1}(J) = \{r \in R | f(r) \in J\}$ ایده آلی از R است.

برهان: (لم ۴۱.۲ از [۲۱] ملاحظه شود). \square

تعریف ۹.۱.۱ فرض کنید R و S حلقه های جابه جایی و $f: R \rightarrow S$ همریختی حلقه ای باشد. (الف) هرگاه J ایده آلی از S باشد ایده آل $f^{-1}(J)$ را با J^c نشان داده و آن را تحدید (انقباض) J به R گویند.

(ب) هرگاه I ایده آلی از R باشد ایده آل $f(I)S$ را با I^e نشان داده و آن را توسیع (گسترش) I به S گویند.

تعریف ۱۰.۱.۱ عبارتی به صورت $I_0 \subseteq I_1 \subseteq \dots$ که $(I_i)_{i \in \mathbb{N}_0}$ ایده آل هایی از R هستند زنجیری افزایشی (صعودی) از ایده آل ها در R با شروع از I_0 گویند. هرگاه شمول ها به صورت اکید باشد آن را زنجیری اکیداً افزایشی از ایده آل ها در R با شروع از I_0 گویند. وقتی زنجیر فوق به I_n خاتمه پیدا کند آن را زنجیری افزایشی از ایده آل ها در R با شروع از I_0 و خاتمه در I_n گویند. در حالت کاهشی (نزولی) تعریف ها مشابه است.

تعریف ۱۱.۱.۱ یک حلقه ی R در شرط زنجیر افزایشی (ACC) روی ایده آل ها صدق می کند (نوتری است). هرگاه برای هر زنجیر افزایشی $I_0 \subseteq I_1 \subseteq \dots$ از ایده آل ها در R ، عدد $n \in \mathbb{N}_0$ موجود باشد به طوری که به ازای هر $i \geq n$ ، $I_i = I_n$.

یک حلقه ی R در شرط زنجیر کاهشی (DCC) روی ایده آل ها صدق می کند (آرتینی است). هرگاه برای هر زنجیر کاهشی $I_0 \supseteq I_1 \supseteq \dots$ از ایده آل ها در R ، عدد $n \in \mathbb{N}_0$ موجود باشد به طوری که به ازای هر $i \geq n$ ، $I_i = I_n$.

اگر I ایده آلی در حلقه‌ی R باشد، آن گاه I زیرگروهی از گروه جمعی R است لذا هم دسته های I در R یک گروه آبلی $\frac{R}{I}$ معین می کنند. هم دسته های I با نماد جمعی و به شکل $r + I$ برای اعضای $r \in R$ نمایانده می شوند.

قضیه ۱.۱.۱ برای ایده آل I از حلقه R گروه آبلی $\frac{R}{I}$ دارای یک ساختار طبیعی حلقه است.

برهان : (قضیه‌ی ۵.۲.۱ از [۱۰] ملاحظه شود). \square

تعریف ۱۲.۱.۱ فرض کنید I ایده آلی از حلقه‌ی R باشد. در این صورت $\frac{R}{I}$ همراه با جمع و ضرب هم دسته های I ، به حلقه‌ی خارج قسمتی R به پیمانۀ I موسوم است.

$\frac{\mathbb{Z}}{n\mathbb{Z}}$ آشناترین حلقه‌ی خارج قسمتی است که برای آن نماد \mathbb{Z}_n را به کار خواهیم برد.

گزاره ۲.۱.۱ فرض کنید I ایده آلی از حلقه‌ی R باشد. در این صورت،

(i) یک تناظر یک به یک بین ایده آل های $\frac{R}{I}$ و ایده آل های R که شامل I هستند وجود دارد.

(ii) هرگاه J ایده آلی از R باشد به طوری که $I \subseteq J \subseteq R$ ، آن گاه $(\frac{R}{I}) \cong (\frac{R}{J})$.

برهان : (گزاره‌ی ۹.۲.۱ از [۱۰] ملاحظه شود). \square

تعریف ۱۳.۱.۱ فرض کنید I ایده آلی سره در یک حلقه R باشد.

(الف) ایده آل I یک ایده آل بیشین از R نامیده می شود هرگاه برای هر ایده آل J از R به قسمی که

$$I \subseteq J \subseteq R, \text{ داشته باشیم } J = I \text{ یا } J = R.$$

(ب) حلقه‌ی R یک حلقه‌ی ساده نامیده می شود هرگاه ایده آل صفر (0) یک ایده آل بیشین در R

باشد.

به طور مشابه ایده آل (0) $I \neq 0$ یک ایده آل کمین از R نامیده می شود هرگاه برای هر ایده آل J از R به

قسمی که $0 \subseteq J \subseteq I$ ، داشته باشیم $J = I$ یا $J = 0$.

گزاره ۳.۱.۱ فرض کنید I ایده آلی از حلقه R باشد.

(i) ایده آل I یک ایده آل بیشین از R است اگر و تنها اگر حلقه‌ی خارج قسمتی $\frac{R}{I}$ یک حلقه ساده باشد.

(ii) اگر R حلقه‌ی ای جابه جایی باشد، آن گاه I یک ایده آل بیشین است اگر و تنها اگر حلقه‌ی خارج قسمتی $\frac{R}{I}$ یک میدان باشد.

برهان: (گزاره‌ی ۱۱.۲.۱ از [۱۰] ملاحظه شود). □

تعریف ۱۴.۱.۱ حلقه‌ی ای جابه جایی R را که دقیقاً یک ایده آل بیشین دارد موضعی می‌گوییم.

تعریف ۱۵.۱.۱ در حلقه‌ی ای جابه جایی R اشتراک همه ایده آل‌های بیشین را رادیکال جیکوبسن^۱ گویند و با $Jac(R)$ نشان می‌دهند.

لم ۴.۱.۱ فرض کنید R حلقه‌ی ای جابه جایی باشد و $r \in R$. در این صورت $r \in Jac(R)$ اگر و تنها اگر به ازای هر $r' \in R$ ، $1 - rr'$ عضو وارون پذیر R باشد.

برهان: (لم ۱۷.۳ از [۲۱] ملاحظه شود). □

تعریف ۱۶.۱.۱ ایده آل‌های I_1, \dots, I_n از حلقه‌ی R کوماکزیمال خوانده می‌شوند هر گاه برای هر $j \neq k$ داشته باشیم $I_j + I_k = R$.

قضیه ۲.۱.۱ (قضیه‌ی باقیمانده‌ی چینی) فرض کنید I_1, \dots, I_n ایده آل‌های کوماکزیمال در حلقه‌ی R باشند.

(i) حلقه‌ی خارج قسمتی $\frac{R}{\left(\bigcap_{j=1}^n I_j\right)}$ یکرخت است با $\left(\frac{R}{I_1}\right) \oplus \dots \oplus \left(\frac{R}{I_n}\right)$.

(ii) اگر R ای جابه جایی باشد، آن گاه $\bigcap_{j=1}^n I_j = \prod_{i=1}^n I_i$.

برهان : (قضیه‌ی ۱۲.۲.۱ از [۱۰] ملاحظه شود).

تعریف ۱۷.۱.۱ فرض کنید P ایده آل سره از حلقه‌ی جابه جایی R باشد. گوئیم P ایده آل اول از R است هرگاه برای همه $r_1, r_2 \in R$ ، $r_1 r_2 \in P$ ، $r_1 \in P$ یا $r_2 \in P$ نماید.
مجموعه‌ی ایده آل‌های اول حلقه‌ی R را با $Spec(R)$ نشان می‌دهند.

تعریف ۱۸.۱.۱ ارتفاع یک ایده آل اول P از حلقه‌ی R برابر n است $htP = n$ ، هرگاه زنجیر $P_0 \subset P_1 \subset \dots \subset P_n = P$ به طول n از ایده آل‌های اول حلقه‌ی R بزرگ‌ترین طول را داشته باشد اگر چنین زنجیری وجود نداشته باشد، $htP = \infty$.

تعریف ۱۹.۱.۱ بعد کرول حلقه‌ی R را بانماد $dimR$ نشان می‌دهند و به صورت زیر تعریف می‌شود هرگاه $Spec(R) \neq \emptyset$ ، برابر سوپرمم مجموعه‌ی ارتفاع‌های تمام ایده آل‌های اول از R است و اگر $Spec(R) = \emptyset$ تعریف می‌کنیم $dimR = -1$.

گزاره ۴.۱.۱ ایده آل سره‌ی P از حلقه‌ی جابه جایی R مفروض است.

(i) ایده آل P ایده آل اول از R است اگر و تنها اگر برای همه ایده آل‌های I و J از R ، $IJ \subseteq P$ ، $I \subseteq P$ یا $J \subseteq P$ نماید.

(ii) ایده آل P ایده آل اول از R است اگر و تنها اگر حلقه‌ی خارج قسمتی $\frac{R}{P}$ دامنه‌ی صحیح باشد.

(iii) اگر P ایده آل بیشین از R باشد، آن‌گاه P ایده آل اول از R است.

برهان : (گزاره‌ی ۲.۳.۱ از [۱۰] ملاحظه شود). \square

اگر R حلقه‌ی جابه جایی باشد، آن‌گاه R دامنه‌ی صحیح است اگر و تنها اگر ایده آل صفر از R ایده آل اول باشد. این ملاحظه مثالی فراهم می‌کند یعنی ایده آل صفر از \mathbb{Z} ، که ایده آل اول است ولی بیشین نیست.

تعریف ۲۰.۱.۱ فرض کنید D دامنه‌ای صحیح باشد. در این صورت رده‌های هم‌ارزی مجموعه‌ی

$$\{(a, b) \mid a, b \in D, b \neq 0\}$$

تحت رابطه هم‌ارزی تعریف شده به وسیله $(a, b) \sim (c, d)$ اگر $ad = bc$ ، با $[a, b]$ نمایانده خواهد شد. مجموعه‌ی تمام چنین رده‌های هم‌ارزی با $Q(D)$ نمایانده خواهد شد.

قضیه ۳.۱.۱ فرض کنید D دامنه‌ای صحیح است. در این صورت $Q(D)$ میدانی است که زیر حلقه‌ای یکریخت با D را شامل است.

برهان: (قضیه‌ی ۵.۳.۱ از [۱۰] ملاحظه شود). \square

تعریف ۲۱.۱.۱ میدان $Q(D)$ تعریف شده در تعریف ۲۰.۱.۱ به میدان خارج قسمتی یا میدان کسره‌های D موسوم است. کلاس‌های هم‌ارزی $[a, b]$ از $Q(D)$ عموماً با $\frac{a}{b}$ یا ab^{-1} نمایانده خواهند شد. اگر نماد $\frac{a}{b}$ را به کار ببریم، آن‌گاه عضوی چون $d \in D$ را با کسر $\frac{d}{1}$ یکی گرفته و می‌توان D را زیر حلقه‌ای از $Q(D)$ بگیریم.

تعریف ۲۲.۱.۱ دامنه‌ی صحیحی، واجد این ویژگی که هر ایده‌آل سره‌ی آن را بتوان به صورت حاصل ضرب تعداد متناهی از ایده‌آل‌های اول نوشت، موسوم به دامنه‌ی ددکیند^۲ است. مثال ۱.۱.۱ دامنه‌ی ایده‌آل اصلی، دامنه‌ی ددکیند است.

تعریف ۲۳.۱.۱ فرض کنید D دامنه‌ی صحیحی با میدان کسره‌های K باشد. یک ایده‌آل تقسیمی از D یک D -زیر مدول I از K است هرگاه $d \in D$ $\neq 0$ موجود باشد که $dI \subseteq D$.

تعریف ۲۴.۱.۱ یک ایده‌آل تقسیمی I از دامنه‌ی صحیح D وارون پذیر است هرگاه ایده‌آل تقسیمی J از D موجود باشد که $IJ = R$.

قضیه ۴.۱.۱ شرایط زیر روی یک دامنه ی صحیح D هم ارزند.

(i) D دامنه ای ددکینند است.

(ii) هر ایده آل غیر صفر در D وارون پذیر است.

برهان : (قضیه ی ۱۰.۶ از [۱۴] ملاحظه شود). \square

تعریف ۲۵.۱.۱ می گوئیم که زیر مجموعه S از حلقه ی جابه جایی R ضربی بسته است اگر

$$1 \in S \quad (۱)$$

$$(۲) \text{ اگر } s_1, s_2 \in S \text{ آنگاه } s_1 s_2 \in S.$$

لم ۵.۱.۱ فرض کنید R حلقه ای جابه جایی و I ایده آلی از R باشد. در این صورت

$$\sqrt{I} = \{r \in R \mid \exists n \in \mathbb{N} : r^n \in I\}$$

برهان : (لم ۴۶.۳ از [۲۱] ملاحظه شود). \square

تعریف ۲۶.۱.۱ فرض کنید R حلقه ای جابه جایی و I ایده آلی از R باشد. در این صورت

$$\sqrt{I} = \{r \in R \mid \exists n \in \mathbb{N} : r^n \in I\}$$

لم ۶.۱.۱ فرض کنید I ایده آلی از حلقه ی جابه جایی R باشد. در این صورت

$$\sqrt{I} = \bigcap_{\substack{P \in \text{Spec}(R) \\ I \subseteq P}} P$$

برهان : (لم ۴۸.۳ از [۲۱] ملاحظه شود). \square

نتیجه ۱.۱.۱ اگر $\sqrt{0}$ رادیکال پوچ حلقه ی جابه جایی R باشد، آنگاه $\sqrt{0} = \bigcap_{P \in \text{Spec}(R)} P$.

برهان : (نتیجه ی ۴۹.۳ از [۲۱] ملاحظه شود). \square

لم ۷.۱.۱ فرض کنید P ایده آلی اول از حلقه ی جابه جایی R و I_1, \dots, I_n ایده آل هایی از R

باشند، آنگاه جملات زیر هم ارزند.